

**АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ
ЗАКАРПАТСЬКЕ ОБЛАСНЕ ТЕРИТОРІАЛЬНЕ ВІДДІЛЕННЯ**

**РЕКОМЕНДАЦІЇ
АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ**

09 січня 2018 року

м. Ужгород

№ 57/2-рк/к

Воловецька селищна рада
вул. Пушкіна, буд. № 7,
смт. Воловець Воловецького р-ну,
89100

Про припинення дій, які містять
ознаки порушення законодавства
про захист економічної конкуренції

Адміністративна колегія Закарпатського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України за результатами здійснення державного контролю за дотриманням органами місцевого самоврядування законодавства про захист економічної конкуренції на ринку будівництва,

в с т а н о в и л а :

Відповідно до частини першої статті 10 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» сільські, селищні, міські ради є органами місцевого самоврядування, що представляють відповідні територіальні громади та здійснюють від їх імені та в їх інтересах функції і повноваження місцевого самоврядування, визначені Конституцією України, цим та іншими законами.

Воловецька селищна рада Воловецького району Закарпатської області (далі – Воловецька селищна рада) є органом самоврядування, який представляє об'єднану територіальну громаду смт. Воловець і с. Канора.

У територіальних межах смт. Воловець і с. Канора повноваження органів місцевого самоврядування здійснюються Воловецькою селищною радою та її Виконавчим комітетом.

Місцезнаходження: вул. Пушкіна, буд. № 7, смт. Воловець Воловецького р-ну, 89100.

Ідентифікаційний код юридичної особи: 04350240.

Згідно із статтею 2 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» місцеве самоврядування здійснюється територіальними громадами сіл, селищ, міст як безпосередньо, так і через сільські, селищні, міські ради та їх виконавчі органи, а також через районні та обласні ради, які представляють спільні інтереси територіальних громад сіл, селищ, міст.

Воловецька селищна рада відповідно до статті 10 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» та відповідно до статті 140 Конституції України є органом місцевого самоврядування.

Згідно з частиною першою статті 59 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» рада в межах своїх повноважень приймає нормативні та інші акти у формі рішень.

Відповідно до частини першої статті 144 Конституції України органи місцевого самоврядування в межах повноважень, визначених законом, приймають рішення, які є обов'язковими до виконання на відповідній території.

Статтею 4 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» визначено, що одним із основних принципів місцевого самоврядування є законність.

Відповідно до Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» Воловецька селищна рада та її Виконавчий комітет в межах своєї компетенції самостійно вирішують питання місцевого значення, виходячи із інтересів громадян, які проживають на території смт. Воловець і с. Канора, та державних інтересів, забезпечує дотримання законності та правопорядку.

Воловецька селищна рада та її Виконавчий комітет є правомочними розглядати та вирішувати будь-які питання, віднесені законодавством до компетенції органів місцевого самоврядування, а також утворюваних ними органів.

Рішення Воловецької селищної ради, прийняті в межах своєї компетенції, є обов'язковими для виконання всіма розташованими на території об'єднаної територіальної громади смт. Воловець і с. Канора підприємствами, організаціями і установами, кооперативними та іншими громадськими організаціями, їх органами, а також посадовими особами і громадянами.

Відповідно до статті 2 Закону України «Про захист економічної конкуренції» відносини органів державної влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю із суб'єктами господарювання, суб'єктів господарювання з іншими суб'єктами господарювання, із споживачами, іншими юридичними та фізичними особами у зв'язку з економічною конкуренцією регулюються Законом України «Про захист економічної конкуренції». Цей Закон застосовується до відносин, які впливають чи можуть вплинути на економічну конкуренцію на території України.

Отже, відповідно до вказаних законодавчих норм, реалізація Воловецькою селищною радою покладених на неї повноважень, має здійснюватись з дотриманням вимог чинного законодавства, у тому числі Закону України «Про захист економічної конкуренції».

Пунктом 24 статті 26 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» до виключної компетенції сільських, селищних, міських рад віднесено встановлення місцевих податків і зборів відповідно до Податкового кодексу України.

Рішенням Воловецької селищної ради від 14.06.2018 року № 750 «Про встановлення ставок та пільг із сплати податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки» було затверджено на 2019 рік розміри ставок податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки в смт. Воловець і с. Канора.

Відповідно до підпункту 265.1.1. Податкового кодексу України до складу податку на майно віднесено податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки.

Згідно з підпунктом 266.1.1. пункту 266.1 статті 266 Податкового кодексу України платниками податку є фізичні та юридичні особи, в тому числі нерезиденти, які є власниками об'єктів житлової та/або нежитлової нерухомості.

Платниками податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, є фізичні та юридичні особи, в тому числі нерезиденти, які є власниками об'єктів житлової та/або нежитлової нерухомості.

Відповідно до підпункту 266.2.1. пункту 266.2 Податкового кодексу України об'єктом оподаткування є об'єкт житлової та нежитлової нерухомості, в тому числі його частка.

Згідно з підпунктами 266.3.1.-266.3.3. пункту 266.3 Податкового кодексу України базою оподаткування є загальна площа об'єкта житлової та нежитлової нерухомості, в тому числі його часток.

База оподаткування об'єктів житлової та нежитлової нерухомості, в тому числі їх часток, які перебувають у власності фізичних осіб, обчислюється контролюючим органом на підставі даних Державного реєстру речових прав на нерухоме майно, що безоплатно надаються органами державної реєстрації прав на нерухоме майно та/або на підставі оригіналів відповідних документів платника податків, зокрема документів на право власності.

База оподаткування об'єктів житлової та нежитлової нерухомості, в тому числі їх часток, що перебувають у власності юридичних осіб, обчислюється такими особами самостійно виходячи із загальної площі кожного окремого об'єкта оподаткування на підставі документів, що підтверджують право власності на такий об'єкт.

Згідно з підпунктом 266.5.1. пункту 266.5 статті 266 Податкового кодексу України ставки податку для об'єктів житлової та/або нежитлової нерухомості, що перебувають у власності фізичних та юридичних осіб, встановлюються за рішенням сільської, селищної, міської ради або ради об'єднаних територіальних громад, що створені згідно із законом та перспективним планом формування територій громад, залежно від місця розташування (зональності) та типів таких об'єктів нерухомості у розмірі, що не перевищує 1,5 відсотка розміру мінімальної заробітної плати, встановленої законом на 1 січня звітного (податкового) року, за 1 квадратний метр бази оподаткування.

Рішенням двадцять шостої сесії сьомого скликання Воловецької селищної ради від 14.06.2018 року № 750 в смт. Воловець і с. Канора на 2019 рік встановлено розміри ставок податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, що перебуває у власності фізичних та юридичних осіб, залежно від виду суб'єкта господарювання (фізична особа - підприємець чи юридична особа).

Рішенням Воловецької селищної ради від 14.06.2018 року № 750 «Про встановлення ставок та пільг із сплати податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки» передбачено наступні ставки податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, для об'єктів нежитлової нерухомості, що перебувають у власності фізичних та юридичних осіб (у відсотках до розміру мінімальної заробітної плати, встановленої законом на 1 січня звітного (податкового) року за 1 квадратний метр загальної площі об'єкта житлової та нежитлової нерухомості):

Таблиця

№ пп	Класифікація будівель та споруд	ставки податку у відсотках до розміру мінімальної заробітної плати, встановленої законом на 1 січня звітного (податкового) року за 1 кв. метр бази оподаткування	
		для юридичних осіб	для фізичних осіб
1	Будівлі нежитлові (ресторани та бари)	0,3	0,1
2	Інші будівлі для тимчасового проживання: -туристичні бази та гірські притулки; -центри та будинки відпочинку; -інші будівлі для тимчасового проживання не кваліфіковані раніше	0,2 0,2 0,2	0,1 0,1 0,1
3	Будівлі офісні	0,3	0,1

4	Будівлі торговельні (торгові центри, універмаги, магазини, криті ринки, павільйони та зали для ярмарок, станції технічного обслуговування автомобілів, їдальні, кафе, закусові тощо, бази та склади підприємств торгівлі і громадського харчування, будівлі підприємств побутового обслуговування, будівлі торговельні інші тощо)	0,5	0,15
5	Гаражі наземні (гаражі підземні)	0,5	0,1
6	Стоянки автомобільні криті	0,5	0,1
7	Навіси для велосипедів	0,5	0,1
8	Будівлі промислові та склади	0,2	0,1
9	Музеї та бібліотеки тощо	0,2	0,1
10	Будівлі навчальних та дослідних закладів	0,2	0,1
11	Будівлі лікарень та оздоровчих закладів	0,2	0,1
12	Зали спортивні	0,2	0,1
13	Будівлі нежитлові інші	0,2	0,1

Отже, розміри ставок податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки (ресторани та бари, інші будівлі для тимчасового проживання, будівлі офісні, будівлі торговельні, гаражі та інші), що перебуває у власності фізичних та юридичних осіб, які здійснюють підприємницьку діяльність на одних товарних ринках на території смт. Воловець і с. Канора, встановлені рішенням Воловецької селищної ради від 14.06.2018 № 750 на 2019 рік, є істотно різними.

Згідно з підпунктом 14.1.129¹ статті 14 Податкового кодексу України об'єктами нежитлової нерухомості є будівлі, приміщення, що не віднесені відповідно до законодавства до житлового фонду. У нежитловій нерухомості виділяють:

а) будівлі готельні - готелі, мотелі, кемпінги, пансіонати, ресторани та бари, туристичні бази, гірські притулки, табори для відпочинку, будинки відпочинку;

б) будівлі офісні - будівлі фінансового обслуговування, адміністративно-побутові будівлі, будівлі для конторських та адміністративних цілей;

в) будівлі торговельні - торгові центри, універмаги, магазини, криті ринки, павільйони та зали для ярмарків, станції технічного обслуговування автомобілів, їдальні, кафе, закусові, бази та склади підприємств торгівлі й громадського харчування, будівлі підприємств побутового обслуговування;

г) гаражі - гаражі (наземні й підземні) та криті автомобільні стоянки;

г) будівлі промислові та склади;

д) будівлі для публічних виступів (казино, ігрові будинки);

е) господарські (присадибні) будівлі - допоміжні (нежитлові) приміщення, до яких належать сараї, хліви, гаражі, літні кухні, майстерні, вбиральні, погребі, навіси, котельні, бойлерні, трансформаторні підстанції тощо;

є) інші будівлі.

Слід зазначити, що фізичні особи можуть бути власниками будь якого майна, в тому числі і нерухомого майна комерційного призначення (за винятком окремих видів майна, яке

не може їм належати) та мають право використовувати своє майно для здійснення підприємницької діяльності.

Встановлення розмірів відсоткових ставок податку на нерухоме майно залежно від виду суб'єкта господарювання (фізична особа-підприємець чи юридична особа) Податковим кодексом України не передбачено.

Внаслідок дій Воловецької селищної ради стосовно прийняття рішення від 14.06.2018 № 750, яким встановлено різні розміри відсоткових ставок податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки (ресторани та бари, інші будівлі для тимчасового проживання, будівлі офісні, будівлі торговельні, гаражі та інші), залежно від виду суб'єкта господарювання (фізичні особи - підприємці чи юридичні особи), які здійснюють підприємницьку діяльність на одному товарному ринку, створюються дискримінаційні умови діяльності порівняно з конкурентами.

Встановлення Воловецькою селищною радою на 2019 рік різних ставок податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, для фізичних та юридичних осіб на об'єкти нежитлової нерухомості, які можуть використовуватися ними у здійсненні однакових видів господарської діяльності, може призвести до ущемлення інтересів тих суб'єктів господарювання, які будуть сплачувати податок на нерухоме майно за вищою ставкою, та, відповідно, нестимуть більші витрати, порівняно з конкурентами.

Статтею 4 Податкового кодексу України передбачено, що податкове законодавство України ґрунтується, зокрема, на таких принципах:

- рівність усіх платників перед законом, недопущення будь-яких проявів податкової дискримінації - забезпечення однакового підходу до всіх платників податків незалежно від соціальної, расової, національної, релігійної приналежності, форми власності юридичної особи, громадянства фізичної особи, місця походження капіталу;
- нейтральність оподаткування - установа податків та зборів у спосіб, який не впливає на збільшення або зменшення конкурентоздатності платника податків;
- єдиний підхід до встановлення податків та зборів - визначення на законодавчому рівні усіх обов'язкових елементів податку.

Відповідно до частини другої статті 25 Господарського Кодексу України органам державної влади і органам місцевого самоврядування, що регулюють відносини у сфері господарювання, забороняється приймати акти або вчиняти дії, що визначають привілейоване становище суб'єктів господарювання тієї чи іншої форми власності, або ставлять у нерівне становище окремі категорії суб'єктів господарювання чи іншим способом порушують правила конкуренції.

Частиною другою статті 19 Конституції України встановлено, що органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.

У відповідності до статті 42 Конституції України держава забезпечує захист конкуренції у підприємницькій діяльності. Не допускаються зловживання монопольним становищем на ринку, неправомірне обмеження конкуренції та недобросовісна конкуренція. Забезпечення державного захисту конкуренції у підприємницькій діяльності покладено на Антимонопольний комітет України.

Встановлення різних відсоткових ставок податку на нерухоме майно відмінне від земельної ділянки (ресторани та бари, інші будівлі для тимчасового проживання, будівлі офісні, будівлі торговельні, гаражі та інші), для суб'єктів господарювання, які здійснюють підприємницьку діяльність, безпосередньо не впливає ні на структуру товарного ринку, ні на самостійність прийняття суб'єктами господарювання господарських рішень. Проте, воно

замінює власні досягнення суб'єктів господарювання, як джерело здобуття ними переваг у конкуренції за допомогою зовнішніх чинників.

За таких умов дія конкурентних механізмів може спотворюватись.

Відповідно до статті 20 Закону України «Про Антимонопольний комітет України» та Положення про порядок погодження з органами Антимонопольного комітету України рішень органів влади, органів адміністративно-господарського управління та контролю, органів місцевого самоврядування щодо демонополізації економіки, розвитку конкуренції та антимонопольного регулювання, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 01.04.1994 № 4-р, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 20.04.1994 за № 78/287 (зі змінами), органи місцевого самоврядування зобов'язані погоджувати з Антимонопольним комітетом України, його територіальними відділеннями проекти нормативно-правових актів та інших рішень, які можуть вплинути на конкуренцію, зокрема, такі, що можуть призвести до недопущення, усунення, обмеження чи спотворення конкуренції на відповідних ринках.

Втім, проект рішення від 14.06.2018 № 750, яким затверджено ставки податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, що перебуває у власності фізичних та юридичних осіб на 2019 рік, Воловецькою селищною радою з Відділенням не погоджувалось.

Відповідно до частини першої статті 4 Закону України «Про захист економічної конкуренції» державна політика у сфері розвитку економічної конкуренції та обмеження монополізму, здійснення заходів, які сприяють розвитку конкуренції, здійснюється, у тому числі, органами місцевого самоврядування.

Частина друга статті 4 Закону України «Про захист економічної конкуренції» визначає, що органи місцевого самоврядування зобов'язані сприяти розвитку конкуренції та не вчиняти будь-яких неправомірних дій, які можуть мати негативний вплив на конкуренцію.

Визначення поняття економічної конкуренції передбачене статтею 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції», а саме економічна конкуренція (конкуренція) – змагання між суб'єктами господарювання з метою здобуття завдяки власним досягненням переваг над іншими суб'єктами господарювання, внаслідок чого споживачі, суб'єкти господарювання мають можливість вибирати між кількома продавцями, покупцями, а окремий суб'єкт господарювання не може визначити умови обороту товарів на ринку.

Тобто, виконання органами місцевого самоврядування зобов'язання щодо сприяння розвитку конкуренції та не вчинення будь-яких дій, які можуть мати негативний вплив на конкуренцію, здійснюється шляхом створення, відповідно до вимог чинного законодавства, умов, за яких здобуття суб'єктами господарювання переваг над іншими суб'єктами господарювання повинно відбуватися саме завдяки власним досягненням, внаслідок чого споживачі, суб'єкти господарювання мають можливість вибирати між кількома продавцями, покупцями, а окремий суб'єкт господарювання не може визначити умови обороту товарів на ринку, чим забезпечується змагальність між суб'єктами господарювання, що є головною ознакою конкуренції.

Недотримання зазначених принципів призводить до спотворення конкуренції та, відповідно, до нездійснення органами місцевого самоврядування заходів, які сприяють розвитку конкуренції, здійснення яких є одним із заходів, що забезпечує реалізацію державної політики у сфері розвитку економічної конкуренції та обмеження монополізму.

Відповідно до частини першої статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції», прийняття будь-яких актів (рішень, наказів, розпоряджень, постанов, тощо), надання письмових чи усних вказівок, укладення угод або будь-які інші дії чи бездіяльність органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського

управління та контролю (колегіального органу чи посадової особи), які призвели або можуть призвести до недопущення, усунення, обмеження чи спотворення конкуренції є антиконкурентними діями органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю.

Згідно з абзацом восьмим частини другої статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції», антиконкурентними діями органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю, зокрема, визнаються дії, внаслідок яких окремим суб'єктам господарювання або групам суб'єктів господарювання створюються несприятливі чи дискримінаційні умови діяльності в порівнянні з конкурентами.

Таким чином, дії Воловецької селищної ради щодо прийняття рішення від 14.06.2018 № 750 «Про встановлення ставок та пільг із сплати податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки», яким встановлено на 2019 рік різні розміри відсоткових ставок податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки (ресторани та бари, інші будівлі для тимчасового проживання, будівлі офісні, будівлі торговельні, гаражі та інші), для суб'єктів господарювання, що діють на одному товарному ринку, тобто є конкурентами, містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 3 статті 50, абзацом восьмим частини другої статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді антиконкурентних дій органів місцевого самоврядування, внаслідок яких окремим суб'єктам господарювання створюються дискримінаційні умови діяльності порівняно з конкурентами.

Частиною третьою статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» визначено, що вчинення антиконкурентних дій органів влади органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю забороняється і тягне відповідальність згідно із законом.

На підставі викладеного та керуючись статтею 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статтею 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції», абзацом 7 пункту 3 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23.02.2001 № 32-р., зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 30.03.2001 за № 291/5482, з метою запобігання порушень законодавства про захист економічної конкуренції, адміністративна колегія територіального відділення,

РЕКОМЕНДУЄ:

1. Воловецькій селищній раді Воловецького району Закарпатської області (код юридичної особи 04350240) припинити дії, які містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 3 статті 50 та абзацом восьмим частини другої статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування, внаслідок яких окремим суб'єктам господарювання створюються дискримінаційні умови діяльності порівняно з конкурентами, шляхом приведення рішення від 14.06.2018 № 750 «Про встановлення ставок та пільг із сплати податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки», яким встановлено на 2019 рік різні розміри відсоткових ставок податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки (ресторани та бари, інші будівлі для тимчасового проживання, будівлі офісні, будівлі торговельні, гаражі та інші) відповідно до вимог законодавства про захист економічної конкуренції.

2. Про результати розгляду рекомендацій повідомити територіальне відділення у місячний строк з дня їх отримання.

Відповідно до статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції», рекомендації органів Антимонопольного комітету України підлягають обов'язковому розгляду органами чи посадовими особами, яким вони надані.

Згідно з частиною третьою статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції», за умови виконання положень рекомендацій у разі, якщо порушення не призвело до суттєвого обмеження чи спотворення конкуренції, не завдало значних збитків окремим особам чи суспільству та вжито відповідних заходів для усунення наслідків порушення, провадження у справі про порушення законодавства про захист економічної конкуренції не розпочинається, а розпочате закривається.

Голова Відділення -
голова колегії

В. Шаленик